

SŁOWO OD REDAKCJI

Przedstawiamy PT Czytelnikom 9. tom naszego „Słowa”, rocznika wydawanego przez rzeszowskie środowisko językoznawców polonistów. Problematyka tomu dotyczy współczesnej polszczyzny, tego kapitalnego uniwersum językowo-kulturowego, w którym poruszają się wszyscy użytkownicy naszego języka. Jest to dzisiaj wspaniale rozwinięty język narodowy, zaspokajający wszystkie, bardzo różnorodne potrzeby komunikacyjne Polaków. Jednak, paradoksalnie, w związku z rozwojem nowych technologii medialnych, w związku z rozwojem Sieci i zastąpieniem utwierdzonej od ponad dwóch tysięcy lat kultury pisma nową kulturą multimodalną, właśnie nielinearnej piśmienności elektronicznej, zmniejszając się indywidualne umiejętności naszych Rodaków posługiwania się celną, bogatą, poprawną polszczyzną w mowie i w piśmie (pytanie, jakim?). Na język polski oddziałują współczesne, globalne tendencje kulturowe, które gwałtownie zmieniają to wspaniałe uniwersum językowo-kulturowe; przede wszystkim konsumpcjonizm, medialność, amerykańizacja, rewolucja informatyczna, postmodernizm.

Kolejny tom „Słowa”, przygotowany przez językoznawców z różnych ośrodków uniwersyteckich, gromadzi artykuły analizujące dwa obszary badawcze. Jest to, po pierwsze, polszczyzna środowiskowych, wiejskich i zawodowych grup społecznych. Znajdujemy tu szkice takich autorów, jak: Beata Drajek, Paulina Faliszewska, Marta Karamańska i Ewa Młynarczyk, Halina Kurek, Izabela Kuśnierek, Anna Piotrowicz i Małgorzata Witaszek-Samborska, Elżbieta Rudnicka-Fira, Nataliya Shumarova, Bożena Taras, Izabela Zahaczewska, Ewelina Zajac, Beata Ziajka, Marta Jasiczek. Obszar drugi, obficie analizowany w przedstawianej Państwu książce, to onomastyka, która coraz bardziej staje się nie tylko rozważaniem specyfiki nazw własnych, ale znacznie częściej rozważa relacje język – kultura. Następujący Autorzy łaskawie zgodzili się zamieścić swoje onomastyczne artykuły: Barbara Czopek-Kopciuch, Tomasz Jelonek, Małgorzata Kułakowska, Robert Słabczyński.

W związku z przypadającą w 2018 roku 25. rocznicą śmierci prof. Stefana Reczka, twórcy rzeszowskiego językoznawstwa w Wyższej Szkole Pedagogicznej, zamieszczamy dwa teksty poświęcone Jego osobie.

Dziękując Autorom za trud nowych badań nad uwikłaniami językowymi i kulturowymi polskiego słowa, Recenzentom za wszystkie uwagi krytyczne i propozycje zmian, wyrażam nadzieję, że nasz rocznik przyczyni się choć w niewielkim stopniu do odkrywania tajemnic współczesnej polszczyzny w tak burzliwym okresie jej rozwoju.

Kazimierz Ożóg